

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 117/04-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júla 2004 v senáte zloženom z predsedu senátu Alexandra Bröstla a zo sudcov Jána Mazáka a Ľudmily Gajdošíkovej o sťažnosti A. S., bytom R., zastúpenej advokátkou JUDr. H. K., K., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 490/95, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 490/95 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Poprad p r i k a z u j e , aby vo veci sp. zn. 9 C 490/95 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Anne Szanislóovej n e p r i z n á v a finančné zadosťučinenie.

4. Okresný súd Poprad je povinný uhradiť A. S. trovy konania 9 360 Sk (slovom deväťtisícristošesťdesiat slovenských korún) na účet advokátky JUDr. H. K., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2004 doručená sťažnosť A. S., bytom R., (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. H. K., K., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 490/95.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že konanie bolo začaté na základe jej návrhu z 19. mája 1995 a išlo o určenie „*manželského výživného*“. Súčasne s týmto návrhom podala návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Od podania návrhu na okresnom súde v roku 1995 sa konalo len jedno pojednávanie. Vec bola pripojená k rozvodovému spisu sp. zn. 9 C 472/95. Okresný súd vo veci sp. zn. 9 C 472/95 rozhodol 12. júna 2000 tak, že manželstvo rozviedol a určil výživné na maloleté dieťa na čas po rozvode. Vo veci sp. zn. 9 C 490/95 sa nekonalo. Sťažovateľka preto 15. júna 2000 podala sťažnosť predsedovi okresného súdu, ktorý na ňu nereagoval. Preto sa sťažovateľka obrátila 31. októbra 2000 so sťažnosťou na predsedu Krajského súdu v Prešove, ktorý uznal sťažnosť za čiastočne opodstatnenú. Keďže sa vo veci ďalej nekonalo, sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania. Rozsudok bol vynesený 28. marca 2002; proti tomuto rozsudku sa sťažovateľka odvolala. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 3 Co 397/02 z 23. januára 2003 zrušil prvostupňový rozsudok v jeho napadnutej časti okrem výroku, ktorým bolo návrhu vyhovené a vec bola vrátená okresnému súdu v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Sťažovateľka

uvádza, že vo veci sa ďalej nekoná, pričom od podania návrhu uplynulo už takmer deväť rokov a vo veci nie je ešte právoplatne rozhodnuté.

Sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1.) Základné právo sťažovateľa, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde v Poprade pod č. k. 9 C 490/95,

porušené.

2.) Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 200.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice v Poprade povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3.) Porušovateľ je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy súdneho konania.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavom súde“), a pretože nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol 5. mája 2004 o jej prijatí na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd sťažovateľku a okresný súd, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Súčasne ústavný súd vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k sťažnosti.

Sťažovateľ a okresný súd oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Okresný súd k sťažnosti sťažovateľky zaujal toto stanovisko:

„Vec napadla na Okresný súd Rožňava dňa 19. 5. 1995 pod č. k. 10 C 526/95 do senátu JUDr. M. T.. Krajský súd Košice rozhodol uznesením č. k. 19 Nc 46/95-9 zo dňa

9. 6. 1995 o vylúčení všetkých sudcov Okresného súdu Rožňava z prejednávania a rozhodovania vecí, a to z dôvodu, že títo sudcovia vyjadrili svoju predpojatosť, lebo navrhovateľka je pracovníčkou Okresného súdu Rožňava a vec prikázal Okresnému súdu Poprad.

Následne bola vec z Okresného súdu v Rožňave doručená tomuto súdu dňa 20. 7. 1995, na tomto súde sa vedie pod č. k. 9 C 490/95 a bola pridelená do senátu samosudkyne JUDr. M. K..

Dňa 25. 7. 1995 bola doručená kópia žaloby na písomné vyjadrenie žalovanému, vyžiadané opisy mzdových listov od zamestnávateľov navrhovateľky a odporcu, prípadne jeho daňové priznanie za rok 1994. Po telefonickom upresnení nového zamestnávateľa odporcu navrhovateľkou súd dňa 1. 8. 1995 vyžiadal opis mzdového listu od nového zamestnávateľa odporcu.

Dňa 4. 8. 1995 bol súdu doručený do spisu mzdového listu navrhovateľky od jej zamestnávateľa Okresný súd Rožňava.

V dňoch 9. 8. 1995 a 24. 8. 1995 boli súdu doručené doklady o príjmoch odporcu, dosiahnutých na základe dohôd o vykonaní práce u dvoch podnikateľských subjektov.

Dňa 9. 10. 1995 bolo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu závady v doručení predvolania na súd odporcovi s tým, že súd opätovne predvolá účastníkov na ďalšie pojednávanie, odporcu pod pohrôžkou poriadkovej pokuty. Navrhovateľka pred pojednávaním oznámila súdu, že sa medzi účastníkmi vedie rozvodové konanie spojené s úpravou pomerov k mal. deťom pre čas po rozvode manželstva (vec prikázaná z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Rožňava na Okresný súd Poprad dňa 11. 7. 1995, a to pod č. k. 9 C 472/95).

Dňa 27. 10. 1995 bolo zistené, že nie je skončené ani opatrovanské konanie, týkajúce sa maloletých detí účastníkov (vec prikázaná z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Rožňava na Okresný súd Poprad dňa 7. 6. 1995, a to pod č. k. Nc 780/95). Na základe toho konajúca samosudkyňa prijala záver, že je potrebné vyčkat' v tomto konaní až do skončenia veci č. k. Nc 780/95 a tento opatrovanský spis pripojiť do tohto konania. Skončenie opatrovanskej veci sa priebežne sledovalo vedúcou kancelárie C v dňoch 11. 1. 1996, 12. 3. 1996, 13. 5. 1996, 11. 7. 1996, 11. 9. 1996, 16. 12. 1996, 12. 3. 1997, 10. 6. 1997 a 9. 9. 1997.

Dňa 4. 12. 1997 konajúca samosudkyňa prijala procesný záver, že je potrebné vyčkať v tomto konaní až do skončenia rozvodovej veci účastníkov č. k. 9 C 472/95, ktorá bola na základe podaného odvolania proti rozvodovému rozsudku na odvolacom Krajskom súde Košice a tento rozvodový spis potom pripojiť do tohto konania.

Dňa 23. 2. 1998 navrhovateľka písomne požiadala súd o nariadenie termínu pojednávania vo veci.

Dňa 6. 3. 1998 konajúca samosudkyňa požiadala o pripojenie opatrovanského spisu Nc 780/95, v prípade, že nie je vec skončená, predložiť aspoň k nahliadnutiu. Následne bolo zistené, že táto opatrovanská vec je od septembra 1998 na odvolacom Krajskom súde Prešov.

Dňa 17. 3. 1999 bolo nariadené pojednávanie vo veci na deň 23. 4. 1999 a konajúca samosudkyňa požiadala o pripojenie opatrovanského spisu Nc 780/95, toto nariadené pojednávanie sa neuskutočnilo.

Následne boli pripojené do tohto konania právoplatne skončený rozvodový spis účastníkov č. k. 9 C 472/95 o rozvode ich manželstva s prísl., s právoplatnosťou k 19. 6. 2001 a právoplatne skončený opatrovanský spis o úprave pomerov k maloletým deťom účastníkov č. k. Nc 780/95, s právoplatnosťou k 24. 3. 1999.

Dňa 23. 7. 2001 nahliadla do tohto spisu navrhovateľka.

Dňa 24. 9. 2001 bolo nariadené pojednávanie vo veci na deň 22. 10. 2001 s tým, že z rozvodového spisu boli založené do tohto spisu všetky zistené zárobky a príjmy účastníkov za predchádzajúce obdobie. Na pojednávaní súdu dňa 22. 10. 2001, ktoré sa konalo v neprítomnosti odporcu, bola vypočutá navrhovateľka, ktorá podala zmenu žalobného návrhu. Pojednávanie bolo odročené a navrhovateľke bolo uložené upraviť zmenu návrhu.

Dňa 30. 10. 2001 navrhovateľka doručila súdu zmenu návrhu.

Dňa 7. 11. 2001 súd doručil zmenu návrhu odporcovi a vyžiadal o ôsmich zamestnávateľov odporcu doručenie dokladov o jeho príjme za jednotlivé obdobia, v ktorých tam pracoval. V dňoch 14. 11. 2001, 16. 11. 2001, 19. 11. 2001, 20. 11. 2001, 23. 11. 2001 a 26. 2. 2002 boli súdu doručené žiadané listinné dôkazy.

Dňa 27. 2. 2002 súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 25. 3. 2002.

Dňa 15. 3. 2002 nahliadla do spisu navrhovateľka a navrhla ďalšie dôkazy ohľadne zistenia zárobku a príjmu odporcu, ktoré súd zabezpečil písomne dňa 18. 3. 2002.

Na pojednávaní súdu dňa 25. 3. 2002 bola za prítomnosti oboch účastníkov uznesením pripustená zmena žaloby, boli vypočutí účastníci, dokazovanie vo veci bolo ukončené a pojednávanie bolo odročené na deň 28. 3. 2002 za účelom vyhlásenia rozsudku.

Na pojednávaní dňa 28. 3. 2002 bol vyhlásený rozsudok vo veci, a to v neprítomnosti účastníkov, ktorí boli riadne predvolaní. 1. a 2. výrokom rozsudku bol odporca zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľke odo dňa podania žaloby až do právoplatnosti rozvodu manželstva účastníkov k 19. 6. 2001, a to diferencovanie podľa toho, aké boli za jednotlivé posudzované obdobia jeho príjmy a ďalej mu za toto obdobie bolo vyčíslené dlžné výživné. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá 3. výrokom rozsudku a ďalšími výrokmi bolo rozhodnuté o poplatkovej povinnosti a o náhrade trov konania.

Účastníkom bolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku, voči ktorému navrhovateľka podala odvolanie a ktoré následne doplnila. Odvolanie bolo doručené odporcovi na písomné vyjadrenie, odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Dňa 22. 7. 2002 konajúca samosudkyňa predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu Krajskému súdu Prešov, ktorému bol spis vo veci doručený dňa 30. 7. 2002.

Krajský súd Prešov uznesením č. k. 3 Co 397/02-156 zo dňa 23. 1. 2003, právoplatným k 19. 3. 2003, zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku, ktorým bolo návrhu vyhovieť a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené účastníkom.

Dňa 23. 4. 2003 nahliadol do spisu odporca.

Dňa 13. 5. 2003 súd vyžiadal opatrovanský spis z Okresného súdu Košice I č. k. P 127/98 a vykonal dopyt ohľadne príjmu odporcu za rok 1994 na Daňový úrad Rožňava.

Daňový úrad Rožňava podal súdu písomnú správu dňa 11. 6. 2003.

V dňoch 18. 6. 2003 a 15. 7. 2003 súd urgoval zapožičanie opatrovanského spisu č. k. P 127/98 z Okresného súdu Košice I.

Dňa 7. 10. 2003 nahliadla do spisu navrhovateľka.

Opatrením predsedu okresného súdu zo dňa 23. 1. 2004 bola vec pridelená do senátu 10 C – Mgr. Márii Pajerchinovej, Dr., z dôvodu dočasného pridelenia zákonnej sudkyne JUDr. Márie Kupkovej na Krajský súd Prešov na obdobie 6 mesiacov od 1. 1. 2004.

Uvedený spis bol pridelený elektronickou podateľňou do senátu zastupujúcej samosudkyne Mgr. M. P., Dr. odo dňa 6. 2. 2004.

Po prevzatí tejto veci, spolu s ďalšími dočasne pridelenými vecami zo senátu JUDr. M. K., sa zastupujúca samosudkyňa Mgr. M. P., Dr. postupne oboznamuje s každým jedným prideleným spisom, venuje každému spisu čas potrebný na jeho preštudovanie a vykonanie skutkového a právneho rozboru veci tak, aby mohla postupne v každej veci pripraviť pojednávanie, čo aj postupne robí. Tieto úkony vykonáva popri riadnom vybavovaní agendy patriacej do jej senátu 10 C.

Dĺžka konania v tejto veci bola ovplyvnená prebiehajúcim rozvodovým konaním účastníkov a opatrovanským konaním o ich mal. deťoch, u ktorých sa čakalo na ich právoplatné skončenie a napokon v tejto veci už bolo právoplatne rozhodnuté, okrem zrušenia časti rozsudku súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti. Preto dĺžka konania bola primeraná povahe veci a dôkaznej situácii, na základe ktorých súd vo veci rozhodol a v neposlednom rade aj vzhľadom na správanie účastníkov v tomto konaní, ktorí na pojednávaniach neustále predkladali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, pre ktoré museli byť pojednávania odročené. Aj keď vzhľadom k ustálenej judikatúre sa vec nejaví práve zložitou, za skutkovo zložitú ju možno považovať pre nevyhnutnosť zabezpečovať množstvo dôkazov, z ktorých súd ustaluje výšku plnenia odporcu (časté striedanie zamestnaní a pracovných aktivít). S prejednávanou vecou nepochybne súviseli veci rozvodu manželstva a opatrovnícke konanie, ktorých výsledok mohol mať vplyv na prejednávajúcu vec.

V neposlednom rade na dĺžku konania vplývala skutočnosť, že zákonný sudca, ktorý vybavoval prevažnú časť dokazovania, dňa 1. 1. 2004 bol dočasne pridelený na súd vyššieho stupňa a ďalší sudca bol nútený pri vybavovaní svojej agendy osvojiť si vykonané dôkazy.

Možno konštatovať, že okresný súd s prihliadnutím k zaťažnosti jednotlivých senátov, počtom vybavovaných vecí terajšou zastupujúcou samosudkyňou vo veci, ako aj na dlhodobú personálnu neobsadenosť súdu, aj v tejto veci plynulo smeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania a k tomu, aby o doteraz ešte nerozhodnutej prevyšujúcej časti manželského výživného bolo rozhodnuté v súlade s rozvrhom práce zastupujúcej konajúcej samosudkyne na r. 2004.

Podľa § 30 ods. 2 Zák. č. 38/1996 Z. z. Okresný súd Poprad súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.“.

II.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až „právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.

Preskúmaním doterajšieho konania pred okresným súdom ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu okresného súdu a z vyjadrenia okresného súdu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 490/95 ide o výživné manželky. Vec nie je podľa názoru ústavného súdu právne zložitá a patrí medzi štandardné rozhodovacie činnosti okresného súdu. Môže

vykazovať určitú faktickú zložitost' vzhľadom na nevyhnutnosť zabezpečiť dôkazy pre zistenie základu pre určenie výšky vyživovacej povinnosti odporcu aj vzhľadom na jeho (prípadné) striedanie zamestnaní a pracovných aktivít. V danom prípade však odporca postupne predložil doklady o svojej príjmovej situácii od jednotlivých zamestnávateľov. Okresný súd poukázal v súvislosti s faktickou zložitost'ou veci na to, že toto konanie súviselo s konaním o rozvod manželstva spojené s úpravou pomerov k maloletým deťom pre čas po rozvode manželstva vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 472/958 (konanie o úprave pomerov k maloletým deťom bolo vyčlenené na osobitné konanie pod sp. zn. Nc 780/95), čo malo podľa neho vplyv na posudzované (namietané) konanie. Súvislosť označených konaní však podľa názoru ústavného súdu nespôsobila takú faktickú zložitost' veci, ktorá by bola dôvodom na neprimerané predĺženie namietaného konania. Navyše, rozvodové konanie bolo právoplatne skončené 19. júna 2001 a konanie vo veci starostlivosti o maloletých bolo právoplatne skončené 24. marca 1999.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní sp. zn. 9 C 490/95, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky tohto súdneho konania. Ústavný súd považuje postup sťažovateľky za aktívny. Využívanie procesných práv sťažovateľky spočívajúcich v predkladaní návrhov na doplnenie dokazovania, ktorými argumentuje okresný súd pri opakovaných odročovaniach pojednávaní, podľa názoru ústavného súdu ovplyvnili síce postup okresného súdu v tomto konaní, ale neboli takého charakteru, aby spôsobili zbytočné priet'ahy v konaní.

3. Posledným kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní, bol postup okresného súdu.

Zo súdneho spisu zistil ústavný súd v zásade rovnaké skutočnosti, ako uviedol okresný súd vo svojom vyjadrení. Od prikázania veci a doručenia spisu 20. júla 1995 okresnému súde, tento postupoval nasledovne:

V období od doručenia spisu 20. júla 1995 až po vyhlásenie rozsudku sa uskutočnilo päť pojednávaní (9. októbra 1995, na ktorom sa nezúčastnil odporca, ktorý však nemal ani

vykázané doručenie; 23. apríla 1999, ktoré sa neuskutočnilo, pričom zo spisu nemožno zistiť dôvod; 22. októbra 2001, ktoré bolo odročené, sťažovateľka požiadala o zmenu návrhu, odporca nebol prítomný; 25. marca 2002, ktoré sa konalo za prítomnosti účastníkov konania, na ktorom okresný súd vypočul účastníkov a pripustil zmenu návrhu sťažovateľky; 28. marca 2002, keď bol vyhlásený rozsudok).

V období medzi prvým a druhým pojednávaním od 9. októbra 1995 do 23. apríla 1999, t. j. za 30 mesiacov, konajúca sudkyňa zisťovala a sledovala konanie o úprave práv k maloletým deťom sp. zn. Nc 780/95, ktoré je v spise vykázané (9-krát), spis bol zapožičaný na účely odvolacieho konania o rozvod manželov (sp. zn. 9 C 472/95), avšak vo veci samej okresný súd neurobil žiaden úkon smerujúci k získaniu podkladov pre rozhodnutie vo veci samej. Dňa 23. februára 1999 sťažovateľka žiadala nariadenie pojednávania, ktoré bolo nariadené na 23. apríl 1999, avšak sa neuskutočnilo. Toto obdobie vyhodnotil ústavný súd ako obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priesťahom v konaní a k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V ďalšom období od nariadenia druhého pojednávania od 23. apríla 1999 až po nariadenie v poradí tretieho pojednávania 25. septembra 2001 na 22. október 2001, keď boli do spisu založené aj zistené príjmy a zárobky účastníkov konania, okresný súd opätovne neurobil žiaden procesný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej a aj toto obdobie hodnotí ústavný súd ako obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priesťahom v konaní a k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V období od tretieho pojednávania (22. októbra 2001), na ktorom sťažovateľka požiadala o zmenu návrhu, do pojednávania 28. marca 2002, keď bol vyhlásený rozsudok, okresný súd v zásade zabezpečil vyjadrenie od odporcu k zmene návrhu a doklady o príjme odporcu od ôsmich zamestnávateľov (boli doručované postupne do 26. februára 2002). V tomto období podľa názoru ústavného súdu okresný súd nespôsobil zbytočné priesťahy v konaní, a teda ani neporušil označené základné právo sťažovateľky.

Rozsudkom č. k. 9 C 490/95–136 z 28. marca 2002 okresný súd zaviazal povinného zaplatiť sťažovateľke dlžné výživné za obdobie od 19. mája 1995 do 19. júna 2001 v sume 120 966 Sk, súdny poplatok 6 045 Sk a uhradiť sťažovateľke trovy konania 516 Sk. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Sťažovateľka sa proti zamietavej časti rozsudku okresného súdu odvolala (vo vyhovujúcej časti rozsudok nadobudol právoplatnosť, čím sa odstránila podstata právnej neistoty sťažovateľky). O odvolaní rozhodol proti zamietavej časti rozsudku Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 3 Co 397/02-156 z 23. januára 2003 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti a spis vrátil okresnému súdu 21. februára 2003.

Od vrátenia spisu okresnému súdu 21. februára 2003 urobil okresný súd len výzvu Daňovému úradu Rožňava na príjmy odporcu (informácie doručené 11. júna 2003) a od Okresného súdu Košice I si žiadal zapožičanie spisu sp. zn. P 12/98 (vec starostlivosti o maloletých), čo dva razy urgoval (18. júna 2003 a 15. júla 2003).

Do dňa vyžiadania spisu ústavným súdom však okresný súd vo veci neurobil žiadne úkony. Aj toto obdobie vyhodnotil ústavný súd ako obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na to, že v napadnutom konaní sp. zn. 9 C 490/95 došlo k zbytočným priet'ahom v konaní v trvaní viac ako piatich rokov, a vec, síce len „vo zvyškovej“ časti, ale nie je ešte právoplatne skončená, ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie,

opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti ešte právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 490/95 v ďalšom období konal bez zbytočných prietáhov.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd považoval za dostatočné, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava to, že prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov. Navyše sťažovateľka síce o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia požiadala (200 000 Sk), ale svoju žiadosť neodôvodnila tak, ako to ustanovuje § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Zohľadňujúc tieto skutočnosti, ako aj to, že podstata právnej neistoty sťažovateľky bola právoplatnosťou vyhovujúcej časti rozsudku z 28. marca 2002 odstránená, ústavný súd finančné zadosťučinenie sťažovateľke nepriznal.

Ústavný súd rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátkou JUDr. H. K. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) spolu za dva úkony právnej služby podľa § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vypočítanou zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2003 vo výške 13 602 Sk, t. j. 4 530 Sk za jeden úkon a 140 Sk režijný paušál, pretože išlo o úkony právnej služby urobené v roku 2004).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2004